

11es Jornades de Medi Natural de Girona

29 i 30 de maig 2025

Aula Magna de la facultat de Ciències de la Universitat de Girona

Títol de la ponència: La Tortuga d'estany: eines de conservació i gestió

Ponent:

Júlia Ferrer Morell

Fundació Emys

Resum

La tortuga d'estany (*Emys orbicularis*) és un queloni d'aigua dolça que habita basses o cursos fluvials de curs lent. Tanmateix, també requereix d'un hàbitat terrestre de qualitat, que utilitza per la dispersió, posta i alimentació. Actualment es considera un dels rèptils més amenaçats de la península Ibèrica tot i els ingents esforços que s'aboquen en la seva conservació. La pèrdua d'hàbitat, fragmentació i la degradació de les zones humides són les dues causes principals d'aquest escenari, a les que se sumen la contaminació o les espècies exòtiques, entre d'altres.

Per millorar la situació d'aquesta espècie, a la plana de la Selva s'han dut a terme seguiments anuals des de l'any 1987, a través del mètode de captura-marcatge i recaptura. A més, s'han executat actuacions de conservació, incloent-hi la creació de zones humides o la recuperació d'espais oberts, entre d'altres. A més a més, en els últims anys, s'estan desenvolupant noves vies de treball tals com la determinació de l'àrea de distribució, anàlisi genètic de la població o radioseguiment. D'altra banda, durant 2024 s'ha participat, en col·laboració amb les persones que treballen amb l'espècie a Catalunya, en la redacció del seu Pla de Recuperació, avaluant-ne la situació global, establint un punt de partida sobre el seu estat i plantejant mesures de conservació per revertir el declivi que està patint.

Durant els trenta-set anys de seguiments d'*E. orbicularis* a la Selva s'han pogut marcar quasi 2000 exemplars d'aquesta espècie, alguns dels primers encara capturats anualment avui en dia. Les dades generades també han permès conèixer la tendència de l'espècie a llarg termini, amb una abundància estable però canvis importants en patrons de reclutament juvenil i proporció de sexes, que suggereixen un empitjorament de l'estat demogràfic de la població. Per revertir aquesta tendència, cal incrementar els esforços de protecció i restauració de l'hàbitat, seguint les directrius plantejades al pla de recuperació.